

Jaarstukken 2016

gemeente
gouda

4 Jaarverslag: paragrafen

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

Onderstaand de rapportage over de uitvoering van het vastgestelde lokale belastingbeleid voor het jaar 2016.

4.1.2 Beleid

De raad heeft in december 2015 de belastingverordeningen 2016 vastgesteld, met daarin opgenomen de tarieven 2016. De tarieven voor de meeste belastingen zijn hierbij verhoogd met het inflatiepercentage van 0,8%. Dit percentage was vermeld in de meicirculaire 2015 van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. De reinigingsheffingen stegen met 0,9%. Overeenkomstig het Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2018 steeg de rioolheffing eigenaren met 25,8% en de rioolheffing gebruikers met 7,8%. De onroerende-zaakbelastingen daalden met 3,2% en de hondenbelasting daalde met 29,6%.

4.1.3 Aanslagoplegging, kwijtschelding en bezwaarschriften

In onderstaande tabel is de totale productie van de BSGR in 2016 voor de gemeente Gouda opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers 2015 toegevoegd.

Omschrijving	2016	2015
Aantal aanslagregels belastingjaar	162.530	162.663
Aantal aanslagregels 2 voorliggende belastingjaren	3.918	4.408
Bruto opgelegd	€ 45.239.988	€ 42.465.086
Correcties	- € 1.367.090	- € 1.190.142
Kwijtscheldingen	- € 1.499.417	- € 1.398.398
Netto	€ 42.373.481	€ 39.876.546

De bedragen in bovenstaande tabel betreffen ook oudere belastingjaren. Zo is in het nettobedrag van € 42.373.481 een bedrag van € 1.561.691 opgenomen dat betrekking heeft op belastingjaren vóór 2016.

Opbrengsten

De opbrengst van de OZB is in 2016 vrijwel gelijk aan de raming. De meeropbrengst bedraagt 0,2%.

De opbrengst van de reinigingsheffingen is 2,2% lager dan de raming. De lagere opbrengst betreft de reinigingsrechten bedrijven over meerdere jaren.

De opbrengst rioolheffingen is vrijwel gelijk aan de raming. De meeropbrengst bedraagt 0,8%.

De opbrengst hondenbelasting is 2% hoger dan de raming.

De opbrengst toeristenbelasting is € 79.100 hoger dan de raming. De hogere opbrengst heeft betrekking op de belastingjaren 2015 en 2016. In 2015 was er een meeropbrengst van € 59.100 waarvan € 36.400 incidenteel. Voor 2016 wordt een meeropbrengst verwacht van € 20.000.

Kwijtschelding

In het kalenderjaar 2016 is een bedrag van € 1.499.417 kwijtgescholden. Hiervan had € 1.372.429 betrekking op het belastingjaar 2016 en € 126.988 op voorliggende belastingjaren. In de drie daaraan voorafgaande belastingjaren bedroeg de kwijtschelding over dat belastingjaar als volgt: € 1.128.861 (2013); € 1.251.853 (2014); € 1.300.369 (2015).

Bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen

Per 1-1-2016 waren er bij de BSGR met betrekking tot Gouda nog 11 bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen in behandeling. In 2016 zijn er 416 nieuwe bezwaarschriften bijgekomen. Het aantal nog af te handelen bezwaarschriften per 31-12-2016 bedroeg 2.

4.1.4 Overzichten

In deze paragraaf staan de volgende overzichten:

1. Overzicht lokale heffingen;
2. Overzicht lokale lastendruk eigenaar/gebruiker en huurder;
3. Overzicht woonlasten Gouda in relatie tot andere gemeenten in Zuid-Holland.

ad 1 Overzicht lokale heffingen

Belasting	Opbrengst 2016 begroot	Opbrengst 2016 rekening	Kwijtschelding begroot 2016	Kwijtschelding rekening 2016	Tarieven
Onroerende-zaakbelastingen	15.613.192	15.647.316	10.000	10.447	eigenaar woning 0,1527% eigenaar niet-woning 0,2794% gebruiker niet woning 0,2228%
Reinigingsheffingen	9.726.265	9.507.628	825.000	913.004	eenpersoonshuishouden 269,28 meerpersoonshuishouden 336,60
Rioolheffingen	12.179.802	12.276.685	518.882	575.966	eigenaren 164,35 gebruikers 190,20
Hondenbelasting	231.432	235.949			eerste hond 72,00 tweede en iedere volgende hond 88,80

ad 2 Overzicht lokale lastendruk eigenaar/gebruiker en huurder

Onderstaand een tabel met de lastendruk in Gouda in het jaar 2016 voor zowel een eigenaar-gebruiker als een huurder. Ter vergelijking zijn de cijfers 2015 toegevoegd. Zoals gebruikelijk in het woonlastenoverzicht worden hierbij de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffingen betrokken. Verder is als uitgangspunt genomen een meerpersoonshuishouden.

Voor de berekening van de OZB wordt uitgegaan van een woning met een WOZ-waarde van € 175.000 (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Gouda in 2016).

Omschrijving	2016		2015	
	eigenaar/gebruiker	huurder	eigenaar/gebruiker	huurder
OZB eigenaar	267,20		278,80	
Afvalstoffenheffing	336,60	336,60	333,60	333,60
Rioolrechten eigenaar	164,35		130,65	
Rioolrechten gebruiker	190,20	190,20	176,40	176,40
Totaal	958,35	526,80	919,45	510,00

ad 3 Overzicht woonlasten Gouda in relatie tot andere gemeenten in Zuid-Holland

In onderstaande tabel (Bron: Atlas van de lokale lasten 2016 van het COELO) zijn de tarieven 2016 van enkele andere gemeenten in Zuid-Holland verwerkt. Hiermee kan een beeld worden gegeven hoe de lokale lastendruk in onze gemeente zich in 2016 verhielt ten opzichte van deze gemeenten in Zuid-Holland. Voor het berekenen van de OZB is hierbij uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Het tarief van de reinigingsheffing is gebaseerd op een meerpersoonshuishouden.

De tabel houdt geen rekening met de hoogte van de schulden die gemeenten aangaan bij investeringen voor de aanleg van riolering en het ophalen en verwerken van afvalstoffen. Gemeenten die grote schulden aangaan hebben daardoor voor de korte termijn lagere woonlasten. Vanwege hoge kapitaallasten zullen deze gemeenten in de toekomst echter hogere woonlasten krijgen. Zoals bekend heeft Gouda ervoor gekozen om in een periode van 6 jaar het beschikbaar stellen van kredieten voor de kosten van de riolering af te bouwen. Het gevolg hiervan is wel dat de rioolheffing tot en met het jaar 2020 nog aanzienlijk zal stijgen.

Gemeente	OZB-tarief (eigendom)	OZB	Afvalstoffenheffing	Rioolrechten	Totaal
Zoetermeer	0,1877%	350	265	108	723
Alphen aan den Rijn	0,1245%	266	253	220	739
Schiedam	0,1270%	187	323	229	739
Leiden	0,1714%	353	276	123	752
Zuidplas	0,1349%	299	267	245	811
Waddinxveen	0,1490%	303	299	214	816
Delft	0,1550%	277	339	214	831
Gouda	0,1527%	267	337	355	958
Bodegraven-Reeuwijk	0,1503%	400	259	357	1016

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van risico's en daarmee inzicht in de financiële weerbaarheid van de gemeente. In de kern gaat het om de vraag in welke mate de gemeente in staat is om financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze paragraaf geeft aanvullend de stand van zaken weer van een vijftal financiële kengetallen. De kengetallen in hun onderlinge verhouding geven een goed beeld van de financiële positie van een gemeente.

4.2.2 Overzicht belangrijkste risico's

In onderstaand tabel zijn de belangrijkste risico's opgenomen.

Risico categorie	Sub aanduiding	Toelichting
Open eind sociaal	Klanten	Het tekort over het jaar 2016 op het BUIG-budget bedraagt €1,6 miljoen. De te verwachten compensatie vanuit het Rijk over 2016 bedraagt ca € 230.000. Het risico op budgetoverschrijding blijft ook in 2017 aanwezig.
	Wmo	De Wmo is een open einde regeling. Naast het risico dat er een groter beroep op de regeling wordt gedaan, is de beheersbaarheid moeilijk. Dit omdat op voorhand niet vaststaat in welke mate gebruik gemaakt wordt van het voorzieningenpakket. Ook een minder beroep op de Wmo is mogelijk en dit is de ervaring van de laatste jaren. Dit geldt ook voor de nieuwe uitvoeringstaken Begeleiding en Beschermd Wonen.
Bouwplannen en projecten	Westergouwe	De risico's in de grondexploitatie nemen geleidelijk af doordat er stap voor stap meer zekerheid komt over kosten en opbrengsten. Voor de eerste fase is een groot deel van de kosten en opbrengsten gerealiseerd. Voor de tweede fase worden de risico's aan de kostenkant lager doordat het contract over grondverbetering is gesloten.
	Middenwillens	Binnen het project zijn nog 5 bouw kavels beschikbaar voor particuliere bouwers. Vanwege de grootte van de kavels is hiervoor een beperkte doelgroep. Dat kan effect hebben op het tempo van verkoop.
	Spoorzone	Het risico is beperkt. De kavel tussen de Rabobank en de Bioscoop is grotendeels bouwrijp en moet nog worden verkocht. Hierbij loopt de gemeente risico met betrekking tot grondwaarde, uitgeefbaar oppervlak en uitgiftedatum. Kleine delen van het gebied moeten nog op 'niet gesprongen explosieven' worden onderzocht en deels bouw- en woonrijp gemaakt. De kosten en de daarmee de samenhangende risico's zijn gering.
	Materiële Vaste Activa Spoorzone	De marktwaarde van de grond bij de functie kantoren (huidige bestemming) is hoger dan de boekwaarde van de gronden. Op dit moment is het bestaande aanbod aan kantoorruimte echter groter dan de vraag. Een deel van dit bestaande aanbod is bovendien verouderd. De beschikbaarheid van extra bouw mogelijkheden voor nieuwbouw van kantoren kan een antwoord zijn op de regionale behoefte aan moderne en meer flexibele kantoorruimte en voorkomen dat partijen buiten Gouda een vestiging openen. Anderzijds bemoeilijkt extra aanbod de opname van de grote bestaande kantorenvoorraad in de Goudse markt. Het overschot aan kantoorruimte is ook van invloed op de belangstelling vanuit de markt voor het bouwen van kantoren in de Spoorzone, waardoor het risico bestaat dat de opbrengstpotentie van de kantoorfunctie niet in alle delen van de Spoorzone gerealiseerd wordt. De bestemming van de percelen wordt daarom verbreed, waarbij naast kantoren ook andere functies mogelijk worden. Bij de uiteindelijke kaververkoop kan sprake zijn van een lagere opbrengst dan de actuele boekwaarde. De grondopbrengst is namelijk afhankelijk van de functie, de daarmee samenhangende grondwaarde en het gebouwoppervlak (bvo).
	Grondbank	Voor de Grondbank heeft de gemeente Gouda een voorziening getroffen. Het risico bestaat dat deze voorziening niet hoog genoeg is. De huidige waardering is gebaseerd op de in provinciale plannen vastgelegde perspectieven voor ontwikkeling van de Zuidplas. De komende jaren zullen de gronden opnieuw worden gewaardeerd op basis van de huidige BBV-regelgeving.
	Wijkontwikkeling	In de Kadernota 2017-2020 is een aanvullende bijdrage gedaan om de reserve wijkontwikkeling aan te vullen. Risico's zitten nog in de resterende verwerving van de panden in de De Rijkestraat en een verdere uitloop van de uitvoeringsperiode van de latere deelgebieden.
	Zuidelijk stationsgebied	Vanuit ProRail is een financiële bijdrage toegezegd voor de realisatie van de fietsenstalling. Het ontwerp kan nu verder worden uitgewerkt zodat gedetailleerde kostenramingen kunnen worden gemaakt. Door de meer gedetailleerde ramingen neemt de onzekerheid rond onvoorziene kosten af en wordt het risico verder verkleind.